

Transkript konferencije za medije visokog predstavnika o indirektnom oporezivanju u BiH

Visoki predstavnik, Christian Schwarz-Schilling:

Uvođenje poreza na dodatnu vrijednost (PDV) bio je jedan od velikih uspjeha koji je ostvaren tokom proteklih nekoliko godina u Bosni i Hercegovini.

Svi koji su na ovom projektu radili s pravom mogu biti ponosni na ono što je postignuto, a posebno gospodin Joly Dixon, predsjedavajući Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Kada sam se krajem prošle godine sastao sa mojim prethodnikom, Paddy Ashdownom, bio sam zabrinut zbog činjenice da ću funkciju visokog predstavnika preuzeti upravo u vrijeme uvođenja PDV-a.

Mislio sam da bi mene mogli okriviti za probleme vezane za uvođenje PDV-a i bio sam ugodno iznenađen činjenicom da je PVD uveden bez velikih problema. Zapravo PDV je u Bosni i Hercegovini uveden mnogo uspješnije nego u drugim zemljama.

Uspjeh gospodina Dixona je ogroman, a osigurao je rezultate putem vješte primjene minimalnog pritiska da bi postigao maksimalan efekat.

On je nastojao da pomiri razlike u mišljenjima tako što je apelirao na različite sudionike u procesu da pronađu pragmatične odgovore na kompleksna pitanja, a pri tome nije nametao svoje vlastite stavove.

On je osigurao postizanje koncenzusa tako što se u najvećoj mogućoj mjeri povukao iz prvog plana i na taj način obavezao bh. predstavnike u Upravnom odboru da pronađu vlastita rješenja.

Dosljednim pridržavanjem principa da interveniranje treba svesti na minimum, uspio je maksimizirati efekat intervencija koje je poduzeo.

Danas se Bosna i Hercegovina bavi rješavanjem značajnih pitanja vezanih za raspodjelu prihoda ostvarenih indirektnim oporezivanjem. Prije tri godine, bavila se osnovnim pitanjima vezanim za temeljne elemente modernog fiskalnog sistema.

Za napredak koji je ostvaren, od osmišljavanja modernog fiskalnog sistema do njegovog funkcioniranja, u velikoj je mjeri zaslužan gospodin Joly Dixon koji je svojim tihim ali upornim usmjeravanjem aktivnosti u ovoj oblasti bio dio procesa reforme od samog početka.

Zahvalan sam mu na onom što je ostvario, a mislim da bi mu trebali biti zahvalni i građani ove zemlje.

Mandat gospodina Dixona na poziciji predsjedavajućeg Uprave za indirektno oporezivanje istekao je krajem prošle sedmice. Nas dvojica smo telefonski razgovarali o načinima na koje se može pokušati prevazići trenutni zastoј u raspodjeli prihoda.

Da bi se prevazišao ovaj zastoј, smataram da je potrebna nova inicijativa.

Svima vam je dobro poznato da preferiram pronalaženje lokalnih rješenja, gdje god je to moguće, ili da bar nastojim raditi na tranziciji koji vodi do faze u kojoj će lokalni političari preuzeti odgovornost.

Stoga sam zamolio gospodina Petera Nicholla da preuzme dužnost predsjedavajućeg ITA i da tu funkciju obavlja do kraja ove godine.

Kao guverner Centralne banke BiH, gospodin Nicholl je pomogao u uspostavi *currency board-a*, uvođenju konvertibilne marke i provođenju reforme platnog sistema ove zemlje.

Gospodin Nicholl je za svoj rad primio i brojne nagrade u Bosni i Hercegovini.

Financijski forum Bosne i Hercegovine mu je 2000. godine dodijelio nagradu «Osoba godine» koja je tada dodijeljena po prvi put. Čitaoci «Dnevnog avaza» su mu u 2002. godini dodijelili nagradu «Ličnost 2001. godine». Najstariji financijski magazin Bosne i Hercegovine «Banke Bosne i Hercegovine» mu je dodijelio nagradu «Zlatni BAM» za njegov doprinos uspostavi i razvoju Centralne banke.

Smatram da gospodin Nicholl bolje od bilo koga drugog zadovoljava uslove za obavljanje funkcije predsjedavajućeg Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Prije nego što pređemo na pitanja, dozvolite mi da kažem nekoliko riječi o pitanju raspodjele prihoda.

S razočarenjem sam primio informaciju da Fiskalno vijeće BiH u ponedjeljak nije održalo svoju sjednicu. Uprkos činjenici da se na rješavanje pitanja raspodjele prihoda čeka već više od šest mjeseci, na ovu sjednicu je došla samo polovina svih članova Vijeća.

Zbog toga sam uputio pismo svim članovima Fiskalnog vijeća BiH, koje čine sva tri premijera i tri ministra financija, i apelirao na njih da postignu saglasnost o pitanju raspodjele prihoda u 2006. godini, kao i o novoj metodologiji koja će se primjenjivati od januara 2007. godine, te da to učine prije sljedeće sjednice Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Takođe sam od premijera Terzića zatražio da što prije zakaže sjednicu Fiskalnog vijeća BiH kako bi omogućio Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje da na svom sljedećem

sastanku usvoji zaključke Fiskalnog vijeća BiH.

Međunarodna zajednica će nastaviti sarađivati s organima vlasti BiH na daljnjem rješavanju pitanja raspodjele prihoda.

Konsultirao sam se s predstavnicima Evropske komisije, Sjedinjenih Američkih Država i drugim institucijama. Svi se slažemo da ovo pitanje mora biti riješeno što je prije moguće.

Dame i gospodo, neki su smatrali da je vrijeme da stranac ustupi mjesto Bosancu ili Hercegovcu koji će preuzeti ovu funkciju.

Gospodin Peter Nicholl je stranac sa Novog Zelanda, ali i državljanin Bosne i Hercegovine.

On je takođe već dosta toga ostvario za ovu zemlju.

Stoga sam ponosan što je gospodin Nicholl prihvatio ovaj posao u ovom ključnom trenutku, kako bi osigurao uspješan proces tranzicije u ovoj oblasti.

Ima li pitanja?

Pitanja novinara:

Sead Numanović, Dnevni Avaz:

Dakle, gospodine Schilling vi ste već nekoliko puta rekli da treba implementirati novu metodologiju što prije, da li to znači da je gospodin Dodik bio upravu?

Visoki predstavnik, Christian Schwarz-Schilling:

Ovo nema nikakve veze sa političkim ocjenama. Ovo je samo moguće rješenje stručnom problemu, a stručne stvari se trebaju ispitati bez ikakve pristranosti, bez obzira na jedan ili drugi entitet. Utoliko, slažem se da se takve stvari trebaju

učiniti – stručne i profesionalne osobe moraju izvršiti istraživanja kako bi se mogla donijeti prava odluka, i Fiskalno vijeće treba da pruži usmjerenja i korekcije. A Premijer Dodik nije bio prisutan na sjednici Fiskalnog vijeća u ponedjeljak. Ja sam uputio kritike svima u Fiskalnom vijeću zbog toga što ne izvršavaju svoje dužnosti na prikladan način, ne rade u interesu svoje zemlje u ovom ključnom trenutku. Dakle, to nije imalo nikakve veze sa gospodinom Dodikom. Da li ima još pitanja?

Rubina Čengić, Nezavisne Novine:

Možete li nam dati neku informaciju više o tome da li ste gospodinu Dixon-u ponudili produženje mandata? I da li njegovo neprihvatanje...ukoliko je to bilo produživanje mandata, ako ste mu nudili? I drugo, tko bi mogao biti predsjedavajući Upravnog odbora poslije nove godine?

I, ako gospodin Nicholl može kratko – on je kazao da nema neku ideju kako prevazići ovu situaciju sa koeficijentima i raspodjelom, ali prema ovome što sada zna da li zagovara primjenu zakona ili fiksne koeficijente koji bi tražili izmjenu zakona?

Visoki predstavnik, Christian Schwarz-Schilling:

Postavili ste tri pitanja. Gospodin Nicholl će odgovoriti na treće pitanje. Što se tiče prvog pitanja – kao što sam rekao, razgovarao sam sa gospodinom Dixon-om preko telefona. Bilo bi mi draže da je gospodin Dixon ovdje, te da mu lično mogu izraziti svoje poštovanje i čestitati na uloženom naporu i svemu što je učinio za ovu zemlju. Gospodinu Dixon-u nisu u potpunosti odgovarali neke pojedinosti oko produženje mandata te smo iz tog razloga odlučili kako bi najbolje bilo da sada krenemo iznova i počnemo sa procesom tranzicije, odnosno da sve pripremimo kako bi lokalna osoba mogla preuzeti tu dužnost u bliskoj budućnosti, možda već krajem ove godine ili početkom slijedeće. Dakle, obavili smo uspješan razgovor.

Vraćajući se na pitanje gospodina Dodika, želim samo istaći da nema povoda za ove političke napade, te da s obzirom na sve što je gospodin Dixon učinio za ovu zemlju on nikako ne zaslužuje da ga se napada na ovaj način, i smatram da se s tim treba prestati što prije.

Međutim što se tiče pitanja o tome tko bi mogao biti novi predsjedavajući Upravnog odbora – to nije pitanje na koje mogu odgovoriti sada iz razloga što sam veoma sretan zbog činjenice što imamo veoma dobrog čovjeka koji će vršiti tu dužnost narednih nekoliko mjeseci i osigurati uspješan proces tranzicije u ovoj oblasti. On je također sretan što će obavljati taj posao. On je državljanin Bosne i Hercegovine, te šta bi ste više od toga mogli željeti? A nakon što ode, a vi budete željeli da ga se sjetite dovoljno je samo da pogledate novčanicu na kojoj stoji njegov potpis. Dakle, naravno da ne mogu komentirati tko će biti predsjedavajući Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje slijedeće godine. Razgovaram i donosim odluke o svim pitanjima kada dođe vrijeme za to, i ne prije toga.

Predsjedavajući Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, Peter Nicholl:

Što se tiče trećeg pitanja – po mom mišljenju, a radio sam po ovom principu dok sam obavljao dužnost Guvernera Centralne banke, morate raditi u skladu sa zakonom. Međutim, ne smijete smatrati da je zakon fiksna ili zadan, već da je konkretan. I ako nakon detaljne analize odlučite da postoji problem u zakonu trebate inicirati proces da se izmijeni zakon. Što se tiče Zakona o Centralnoj banci – tokom svog mandata ja sam tri puta predložio izmjene tom Zakonu jer sam iz stečenog iskustva otkrio da stvari koje su se iz prva doimale kao prikladne, nakon izvjesnog vremena to više nisu bile. Morate raditi u skladu sa zakonom, međutim morate biti spremni da donesete izmjene zakonu ako vam se kroz iskustvo pokaže da zakon više nije adekvatan.

Glas Srpske:

Rekli ste da je bilo nekakvih političkih napada što se tiče gospodina Dixon-a. Da li pod tim podrazumijevate i tužbu protiv gospodina Dixon-a koju je uložila Republika Srpska?

Visoki predstavnik, Christian Schwarz-Schilling:

Dakle, naravno. Smatram da ako ova država hoće da postane zrela demokracija ovakvi argumenti moraju biti profesionalni, bez ikakvih političkih igara. Mislím da je to nešto što svi mi trebamo naučiti. Nisam ovo prije spomenuo, međutim sada mislim da je vrijeme da kažem kako nije uredu da se osobe koje rade dobre stvari za ovu državu tretiraju na ovakav način. Nije uredu da budu mete političkih napada kada su mnogo toga učinili u najboljem interesu ove države i svi to mogu vidjeti – čak i Republika Srpska koja sada prima više novca, a ne manje, zbog toga što je gospodin Dixon uspješno obavio svoj posao uvođenja Poreza na dodatnu vrijednost. Prema tome, svi bi mu trebali odati priznanje za sve što je učinio, a sve druge priče i potezi su samo smiješni. Dakle, to je moje mišljenje i otvoreno vam sve ovo govorim.